

ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ

Хвостик Ю. С., студ. гр. ПР-11

Одним з головних чинників адекватності, доцільності передачі мовної та ідейної картини оригіналу, окрім звісно ж лінгвістичного, є екстралінгвістичний, що охоплює здібності та особливості сприйняття текстуального концепту окремим індивідом, унікальність характеру його мислення, яка безумовно залежить і від гендерного фактору.

Питання в тому, яким чином гендерний аспект впливає на вибір деяких мовних засобів при перекладі, який вплив він здійснює на остаточний результат діяльності перекладача і наскільки доцільне поняття «гендерна обумовленість перекладу».

Під час перекладу чоловіки і жінки використовують різні мовні маркери. В силу своєї природної емоційності, жінка-перекладач використовує, як правило, більш інтенсифіковану та експресивну лексику. У чоловічих перекладах відзначається прагнення до точності номінацій.

Наприклад, розглянемо оригінал і переклад уривку з роману Джейн Остін “Pride and prejudice”:

It is a truth universally acknowledged, that a single man in possession of a good fortune, must be in want of a wife.

However little known the feelings or views of such a man may be on his first entering a neighbourhood, this truth is so well fixed in the minds of the surrounding families, that he is considered the rightful property of some one or other of their daughters. [1]

Переклад, виконаний С. Я. Маршаком:

Все знают, что молодой человек, располагающий средствами, должен подыскивать себе жену.

Как бы мало ни были известны намерения и взгляды такого человека после того, как он поселился на новом месте, эта истина настолько прочно овладевает умами неподалеку живущих семейств, что на него тут же начинают смотреть как на законную добычу той или другой соседской дочки. [2]

Переклад, виконаний І. Г. Гуровою:

Холостяк, если он обладает солидным состоянием, должен настоятельно нуждаться в жене, такова общепризнанная истина.

И сколь ни мало известно о чувствах и намерениях подобного человека, когда он меняет местожительство, вышеупомянутая истина так прочно гнездится в умах его новых соседей, что с первой же

минуты они смотрят на него как на законную собственность той или иной из их дочерей. [3]

Із даного прикладу видно, що на відміну від жінок, чоловіки чітко формулюють думку, надаючи більше уваги фактичній стороні перекладу, аніж глибинному змісту.

Жінки більш невпевнені у виборі тих чи інших лексичних засобів, що нерідко стає на шляху створення доцільного перекладу. Чоловіки ж більш стримані та схильні дотримуватися чітко визначеної концепції перекладу.

Через свою здібність до емпатії жінка-перекладач легше розуміє ситуативну множинність смислів, вона проявляє себе як тонкий герменевт, що вмiє читати між рядків і формувати на тлі тексту підтекст.

Вивчення впливу гендерного аспекту на процес перекладу лише набирає обертів, а тому вимагає більш детальних досліджень. Очевидно, що гендерний фактор так чи інакше впливає на роботу перекладача, репрезентуючись в текстах перекладу. У якості перспективи для подальшого вивчення наразі актуальними є такі питання : як досягти адекватного перекладу, враховуючи гендерний чинник, наскільки гендерна асиметрія впливає на результат перекладу, як вирішити проблему існування гендерних стереотипів в перекладі.

1.<http://www.literaturepage.com/read/prideandprejudice.html>

2.<http://www.lib.ru/INOOLD/OSTEN/gord.txt>

3.http://www.apropospage.ru/lib/osten/gurova_1.html

Наук. кер. – Кобякова І. К., канд. філол. наук, доц.

Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства : матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів факультету іноземної філології та соціальних комунікацій, м. Суми, 19-20 квітня 2013 р. / Відп. за вип. В.В. Опанасюк. — Суми : СумДУ, 2013. — Ч.1. — С. 77-78.